

Plan for klimaomstilling

Versjon 1.2

Mål om utslippsreduksjon
og omstillingsplaner for bransjer
i vår utlånsvirksomhet og egen drift

SpareBank 1 Sør-Norge har en viktig samfunnsrolle i en verden som endrer seg.

Vår ambisjon er:

**Vi tar ansvar for å være en del av løsningen
og en proaktiv alliert i omstillingen til et mer
bærekraftig samfunn.**

Vår rolle i omstillingen

Side 1/2

Klimaendringene påvirker verden rundt oss i økende grad. Snittemperaturen er nå omtrent 1.5C høyere enn førindustriell tid, og fortsetter å øke, samtidig som klimagassutslippene nådde et nytt toppunkt i 2024. Dette er en av vår tids største utfordringer, både for oss og naturen rundt oss. Den kan ikke løses av enkeltaktører, land eller institusjoner. Vi må finne løsninger globalt og i fellesskap, og alle må bidra.

Som en bank med hovedkontor på sørvestlandet i Norge har SpareBank 1 Sør-Norge en viktig rolle å spille i omstillingen. Næringsstrukturen i regionen er preget av utslippsintensive aktiviteter og det kommer til å få konsekvenser. Mye er usikkert, men det er ikke tvil om at vi skal gjennom en betydelig omstilling de kommende årene. SpareBank 1 Sør-Norge ønsker å stå ved kundene våre sin side, også i krevende tider.

Globale avtaler som Paris-avtalen og FNs bærekraftsmål setter retning. Vi må tilpasse vår strategi til de planene som ligger på den globale agendaen. Det er ikke uten dilemmaer. Vi som norsk aktør må erkjenne den viktige rollen fossil energi fortsatt har, men vi må også tørre å se for oss hva som kan skje om 10-15 år. Det er god risikostyring. Den siste tids økte geopolitiske usikkerhet og uro forsterker dette bildet. Kraft, olje og gass fra Norge spiller en svært viktig rolle for Europas energisikkerhet i dag. Samtidig satser vår viktigste handelspartner Europa voldsomt på fornybar energi og energieffektivisering, for å bli mindre avhengig av å importere fossil energi.

SpareBank 1 Sør-Norge har satt et mål om netto null utslipp fra utlån, investeringer og egen drift innen 2050. Omstillingsplanen skal fortelle hvordan vi kommer oss dit, med delmål for 2030. Hvilke forventninger har vi til kundene våre i årene som kommer? Hvilke tilpasninger ser vi at det er nødvendig å gjøre for å være i tråd med samfunnsutviklingen og for at våre kunder skal være posisjonert for fremtiden?

Inge Reinertsen
Konsernsjef, SpareBank 1 Sør-Norge

Planen tar for seg fem av de bransjene vi finansierer som har størst klimagassutslipp og energiforbruk: shipping, olje/gass, næringseiendom, landbruk og boligeiendom. De står for 80% av utlånsporteføljen og vel 40% av klimagassutslippene. Planen inkluderer også en utslippsreduksjonsbane for konsernets egen drift.

Dette blir krevende. Klimaomstilling har lenge vært noe vi erkjenner, men ikke kjenner ordentlig på kroppen. Vi ønsker å være en proaktiv alliert for kundene våre i omstillingen. Ekskluderer vi kunder fordi de har utslipp i dag, i stedet for å hjelpe dem å omstille seg, er vi en del av problemet, ikke en del av løsningen på det. Omstillingsplanen tvinger oss til å være mer konkrete. Det er også nyttig. Skal vi klare å posisjonere vår portefølje for fremtiden må vi ta noen valg. Det er ikke nytt, verken for oss eller kundene våre. Det som er mer nytt er at vi må la bærekrafts- og klimahensyn påvirke disse valgene.

Planen vi her legger frem er versjon 1.2. Den er basert på det vi vet i dag, og det eneste som er sikkert er at vi vet mer i morgen. Det kommer til å komme flere versjoner i årene som følger, det er det ingen tvil om.

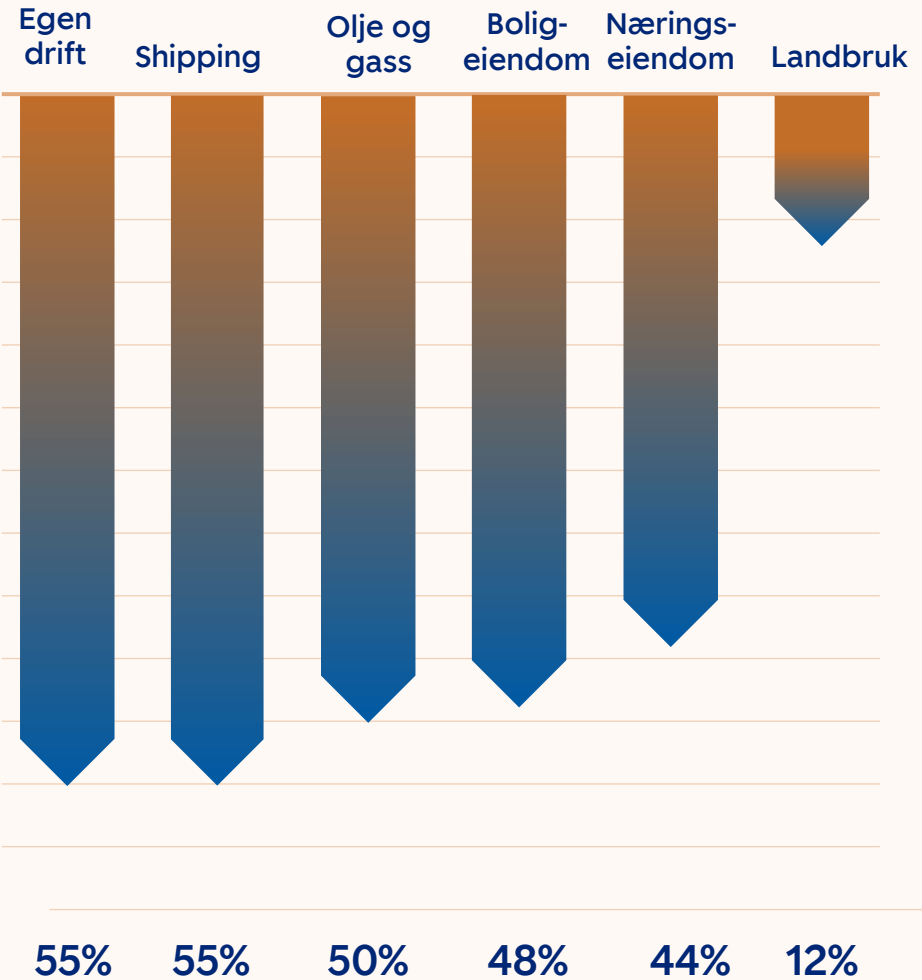
Det er ukomfortabelt å sette seg mål som det er stor usikkerhet rundt, og som avhenger av mange eksterne faktorer vi ikke selv kan påvirke. Men det det å legge denne forpliktelsen på oss selv vil forhåpentligvis føre til at andre får trygghet til å gjøre det samme, og sammen skaper vi endring.

Vi vet dette på ingen måte blir lett, men vi må gjøre det likevel.

Vi må erkjenne det for å kunne komme videre: Tiden for lavt hengende frukter er forbi.

Fra nå av vil det koste, men det vil også bety mye for vår fremtid.

Oversikt over våre delmål fram mot 2030

Bransje	Mål 2030	Målbane/ referanse
Shipping	55-65% fra 2008-nivå*	Poseidon Principles
Egen drift (scope 3)**	55% fra 2023-nivå	Nasjonale klimamål
Olje/gass	50% fra 2005-nivå	Offshore Norge
Boligeiendom	48% fra 2023-nivå***	CRREM
Næringseiendom	44% fra 2021-nivå ***	CRREM
Landbruk	11,5% fra 2020-nivå	Landbrukets klimaavtale

For detaljer for hver enkelt bransje se lengre bak/del 2 av planen.

* Målbanens minimum er 55% og ambisjon i tråd med 1,5C 65%
** Scope 1-utslipp skal fases ut innen 2028, scope 2-utslipp skal følge målbanen til CRREM for kontorbygg
*** Ulike mål etter bygningskategori. Boligeiendom viser enebolig, næringseiendom viser kontoreiendom

Omstillingsplanen som en del av bærekraftstrategien

I tillegg til å være en del av strategien så kommer det regulatoriske krav om å sette mål og rapportere på omstillingsplaner for større foretak. Dette kommer blant inn som et krav i det

nye bærekraftsrapporteringsdirektivet fra EU, CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) som SpareBank 1 Sør-Norge rapporterte på for 2024.

Det å ha en god og troverdig omstillingsplan vil være med å trygge våre interessenter i at konsernet har en forretningsmodell som vil stå seg i fremtiden.

Organisering og ansvar

Ansvar

Ansvar for arbeidet med omstillingsplanen er fordelt på samme måte som øvrig bærekraftsarbeid i konsernet. Det er styret som har det øverste ansvaret, og har delegert det operasjonelle ansvaret til administrasjonen og konsernsjef. Videre er det konsernets finansdirektør (CFO) som forvalter dette ansvaret i samhandling med forretningen og den sentrale bærekraftavdelingen. Ansvar for å møte ECB (European Central Bank) sine forventninger til styring av klimarisiko ligger hos konserndirektør for risikostyring.

Nærhet til forretningen

Det er viktig at ansvaret ligger i toppledelsen og at arbeidet forankres der. Samtidig så er det viktig at arbeidet gjennomføres forretningsnært, slik at vi oppnår integrasjon av bærekraft og klima i det daglige arbeidet. I bærekraftsavdelingen inngår det tre business partner-roller som har ansvar for å jobbe ut mot Storkunde, Bedriftsmarked og Landbruk og Personmarked. Business Partner skal være en strategisk rådgiver og sørge for gjennomføringskraft i tiltak og initiativer på bærekraft. Businesspartnerne har vært aktivt involvert i arbeidet med omstillingsplanen, og den er også utarbeidet i samråd med bransjeansvarlige for å sikre at målene er i samsvar med konsernets øvrige strategimål.

Bærekraftsavdeling

Konsernet har en sentral bærekraftsavdeling som koordinerer og driver arbeidet i det daglige. Den sentrale bærekraftsavdelingen jobber på tvers i konsernet og har fortløpende samhandling med samtlige forretningsdivisjoner og datterselskap. Kompetanseløft innenfor bærekraft til hele konsernet er et viktig satsingsområde og en nøkkel for at konsernets rådgivere skal kunne ta en rolle som kundens allierte i omstillingen.

Vi tar ansvar
for å være en del av
løsningen og en
proaktiv alliert i
omstillingen til et mer
bærekraftig samfunn

Innen 2025 skal våre
kunder merke vår
ekspertise og
engasjement for
bærekraft gjennom vårt
kundetilbud og
kundekontakt

Bærekraftsmål for SpareBank 1 Sør-Norge

en proaktiv alliert for kundene våre i omstillingen til et bærekraftig samfunn.

Utslipps- reduksjon

- Redusere utslipp fra egen drift med **minst 55% innen 2030** (scope 3)
- **Netto-nullutslipp** innen 2050 for vår finansierings- og -investeringsvirksomhet

Omstilling

- Innen 2030 skal **25% av utlånsbalansen** kvalifisere som bærekraftig finansiering
- Tilrettelegge for **nye arbeidsplasser** gjennom entreprenørskap og innovasjon

Likestilling og mangfold

- **Kjønnsbalanse** (50/50) på alle ledernivåer og tynge fagstillinger i konsernet
- **Likelønn** mellom kjønnene
– lik lønn for likt arbeid
- Gjennom vår rådgiving, produkter og tjenester skal vi **styrke økonomisk likestilling**

Bekjempe økonomisk kriminalitet

- Ha **nulltoleranse** for alle former for økonomisk kriminalitet
- **Ivareta menneskerettigheter** gjennom å bidra til åpenhet i leverandørkjeder
- Kjennetegnes av **høy etisk standard**

Det er en tydelig regulatorisk utvikling
i retning av at omstillingsplaner i tråd med
Paris-avtalen **vil bli påkrevd** av større selskaper.

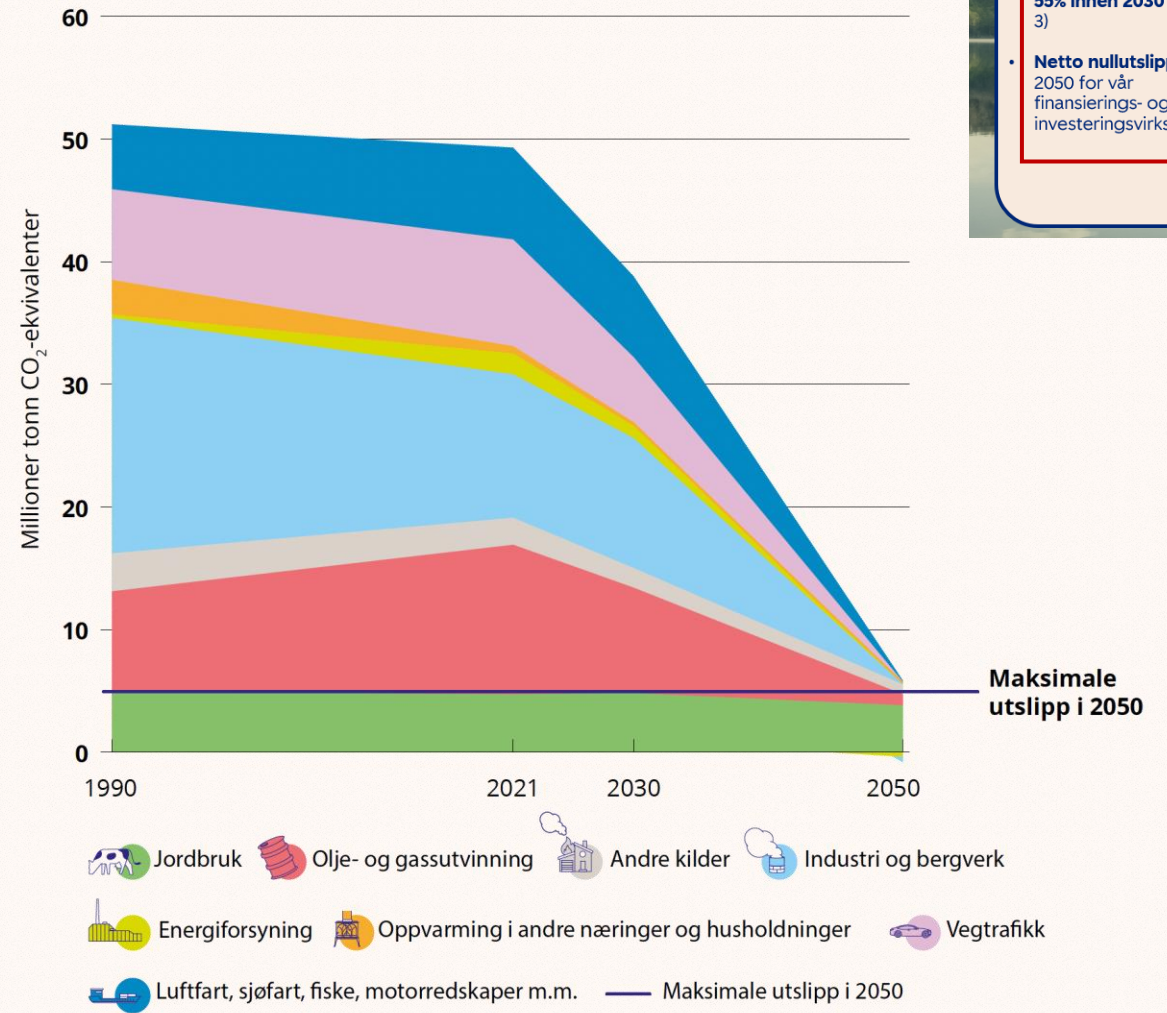
Hvorfor dekarbonisering?

Denne omstillingsplanen handler primært om dekarbonisering av bankens utlånsportefølje.

Dette er et av de viktigste bidragene en bank som SpareBank 1 Sør-Norge kan ha i omstillingen.

For å begrense klimaendringene må utslippene reduseres så raskt som mulig. Det norske klimautvalgets rapport konkluderer med at Norge må kutte 95% av utslippene innen 2050, det er praktisk talt kun utslipp fra landbruk som kan gjenstå. 2050 er langt frem, og det er mye som er usikkert når det kommer til hvordan vi som samfunn skal oppnå dette. Men at vi må kutte utslipp av karbon og andre klimagasser i stor skala, det er det liten tvil om.

Med dette som bakgrunn legger vi nå frem en omstillingsplan som inneholder mål for de mest vesentlige bransjene i vår utlånsportefølje; shipping, olje og gass, næringseiendom og jordbruk. Disse er valgt ut både med utgangspunkt i utslippsintensitet, energiforbruk og volum i porteføljen. Det følger mer informasjon om bransjene og hvorfor de er valgt senere i planen.

- Redusere utslipp fra egen drift med **minst 55% innen 2030** (scope 3)
- **Netto nullutslipp** innen 2050 for vår finansierings- og investeringsvirksomhet

[NOU: Klimautvalget](#)

Avhengigheter

For at vi skal kunne nå målene i omstillingsplanen er vi avhengige av en rekke faktorer, som vi i mange sammenhenger har begrenset mulighet for å påvirke.

Politikk og regulering - Suksess med arbeidet avhenger i stor grad av utviklingen i det regulatoriske og politiske landskap, både nasjonalt og internasjonalt. Vi trenger incentiver for omstilling for bedrifter og privatpersoner, både i form av gulrot og pisk. I tillegg må vi ikke glemme å legge til rette for en rettferdig omstilling. Hvis klimatiltakene bidrar til å skape større sosiale ulikheter vil vi ikke lykkes.

Teknologi og kunnskap - For å nå målene er vi avhengige av utvikling av ny teknologi og ny kunnskap. Dette gjelder særlig i energibransjen, men også i industri og andre bransjer hvor prosesser må energi effektiviseres og med et nytt fokus på material- og ressursbruk.

Geopolitisk utvikling - Behovet for energisikkerhet er svært viktig for geopolitisk balanse og menneskers velferd over hele verden. Geopolitisk uro vil påvirke energiomstillingen, og resultatet kan akselerere eller sette en demper for utviklingen. Globalt ser vi en økning i områder preget av konflikt og klimaflyktninger som følge av klimaendringer og naturkatastrofer.

Samarbeid. Klimakrisen er en global utfordring som må løses på tvers av land, bransjer og institusjoner. Vi må jobbe sammen med aktører vi ikke er vant med for å komme frem til løsninger som står seg for fremtiden. Dette er en viktig del av arbeidet, vi får ikke til å løse noen ting i isolasjon.

Tidsperspektiv Selv om vi nå ser konkrete utfordringer på kort sikt så er klimakrisen i sin helhet et langsiktig problem. Demokratiene og kapitalmarkedene er i utgangspunktet ikke rigget for å løse problemer på 50-100 års sikt. Dette gjør det ekstra krevende å sortere i hvordan klimahensyn skal påvirke valg vi tar i dag. I næringslivet må vi klare å sette oss i stand til å se forbi kvartalsjaget i kapitalmarkedene, for noen av disse løsningene kommer ikke til å være lønnsomme på kort sikt. Vi må våge å stole på at det vil lønne seg i det lange løp og investorer og eiere må gi ledere rom for å ta disse valgene uten å straffe dem. Selv om vi øker innsatsen vil vi likevel oppleve at utslippene svinger. Det blir viktig å holde trykket oppe og ikke la seg finte ut av årlig utslippsstatistikk. Igjen må vi ha de lange brillene på.

Ansvar for å samarbeide

Konsernet er ikke i stand til å nå målene i omstillingsplanen alene. Dette kraver en kollektiv innsats, hvor alle bidrar for å nå de felles målene.

Det trengs myndighets- og bransjeforpliktelser for at vi skal klare å nå disse målene. Men da bør også vi forplikte oss til å aktivt jobbe opp mot myndigheter og med bransjer for å få dette på plass.

SpareBank 1 Sør-Norge benytter denne anledningen til å **oppfordre norske myndigheter til å være mye tydeligere og fremoverlente** i sine klimaplaner. Næringslivet har stort behov for en veiviser for å kunne tørre å ta de vanskelige valgene vi står ovenfor.

De som tør å være tidlig ute tar en større risiko for at de satser på feil løsning. I en så stor endring som vi står ovenfor er det ikke til å unngå at det blir gjort feil. En tydelig prioritering og gode rammevilkår fra myndighetene vil gi oss mye større sjanse for at vi klarer å dra ting i riktig retning, sammen.

Virkemidler

Vi skal jobbe målrettet for å videreutvikle vårt arbeid med å være kundens allierte i bærekraftskiftet. Omstillingsplanen er avgjørende for vårt arbeid fordi den konkretiserer retning. Arbeidet med omstillingsplanene kan deles inn i fem kategorier.

Kommunikasjon og kundedialog

- Vi skal ha tydelige forventninger til omstillingsplaner hos kunder, særlig i utslippsintensive og andre omstillingsutsatte bransjer
- Vi skal være konstruktive og forutsigbare i hvordan vi stiller våre krav og jobbe med å legge til rette for kundene slik at de kan møte våre forventninger
- Vi skal være bevisst på vår rolle som kravstiller, også når det kommer til bærekraft

Kompetanse

- Vi skal jobbe for å heve kompetansen vår internt slik at kunderådgivere og andre medarbeidere kan være gode allierte for kundene
- Kunderådgiverne må ha tilstrekkelig kunnskap til å kunne forstå kundens situasjon og dermed gi gode råd som står seg for fremtiden.
- Vi skal bidra med relevant kunnskap til kundene der det er aktuelt.

Porteføljestyring og kapitalallokering

- Bærekraftstrategien og omstillingsplanen kommer til å ha en påvirkning på hvilke kunder vi ønsker å prioritere
- Bærekraft og klimahensyn kommer til å i større grad integreres i kredittprosesser, som videre vil påvirke betingelser og beslutninger
- Vi har et mål at innen 2030 skal 25% av utlånporteføljen kvalifisere som bærekraftig finansiering etter eget rammeverk

Produkter og tjenester

- Vi skal tilgjengeliggjøre produkter og tjenester som støtter kundene i å ta mer bærekraftige valg, som for eksempel grønne lån og bærekraftslinkede lån

- Vi skal utforske nye muligheter for hvordan konsernet kan bruke sitt produkt- og tjenestetilbud for å være en alliert i omstillingen

Samarbeid

- Vi skal samarbeide med andre bransjeaktører for å komme frem til løsninger som er til vårt felles gode, for eksempel når det kommer til fangst og forvaltning av data
- Vi skal aktivt arbeide opp mot myndigheter om rammevilkår som muliggjør grønn omstilling

Når det kommer til handlingsplaner for den enkelte bransje vil disse bli utarbeidet på bakgrunn av omstillingsplanene.

Rapportering og veien videre

Dette er en tidlig versjon av vår omstillingsplan, vi kaller det versjon 1.2. Arbeidet med klimaomstilling er dynamisk og det vil være behov for kontinuerlige oppdateringer for å holde planen dagsaktuell og relevant. Vi lanserer her en plan som har målbaner for fem bransjer samt egen drift, og vi har som mål å videre utvide omfanget i fremtidige versjoner.

Avhengighetene som er beskrevet tidligere i dette dokumentet vil påvirke hvordan omstillingsplanen vår utvikler seg. Ny teknologi vil for eksempel kunne bidra at vi kan være mer ambisiøse, mens krevende makroforhold vil kunne utfordre fremdriften. Vi vil fortløpende overvåke forholdene og oppdatere planen med jevne mellomrom og minst en gang i året.

Rapportering på fremdrift vil skje på årlig basis. Her må vi anerkjenne at det er store utfordringer knyttet til datatilgjengelighet og -kvalitet og en viktig del av dette arbeidet er å jobbe for å utbedre nettopp dette. Vi ser for oss at kvaliteten på for eksempel utslippsdata fra utlånsporteføljen kommer til å bedre seg i de kommende årene. Dette kommer til å gi oss anledning til å følge opp arbeidet med omstilling og utslippsreduksjon tettere og bedre.

Rapportering på fremdrift under omstillingsplanen vil være en del av konsernets CSRD-rapportering. Konsernet publiserte sin første bærekraftsrapport i henhold til CSRD-regelverket i 2024.

Bransjespesifikke omstillingsplaner og målbaner

Omstillingsplaner og målbaner

Målbanene for de ulike bransjene er valgt på bakgrunn av å være det beste tilgjengelige målet på nåværende tidspunkt. Det er en flere veier til netto null 2050 og vi vil kunne oppleve svakheter med alle målbaner.

Dette er på sett og vis et nybrottsarbeid og målbanene som legges til grunn strekker seg delvis lengre enn det vedtatt politikk nasjonalt og internasjonal gjør. Det er dermed et beste forsøk på å tegne opp hvordan de ulike bransjene må utvikle seg mot 2050 for at Parisavtalens mål om å begrense den globale oppvarmingen til 1,5C skal overholdes.

Det legges opp til årlig revidering av omstillingsplanene og ved behov også målbanene med tilhørende delmål om det foreligger mer informasjon da. Vi som bank kan ikke gjennomføre denne omstillingen alene og vi vil være avhengig en rekke ytre faktorer, enten det er teknologisk utvikling, politikk eller markedsendringer.

Vi skal bidra til å omstille kundene våre gjennom å gi gode råd og tilby finansiering.

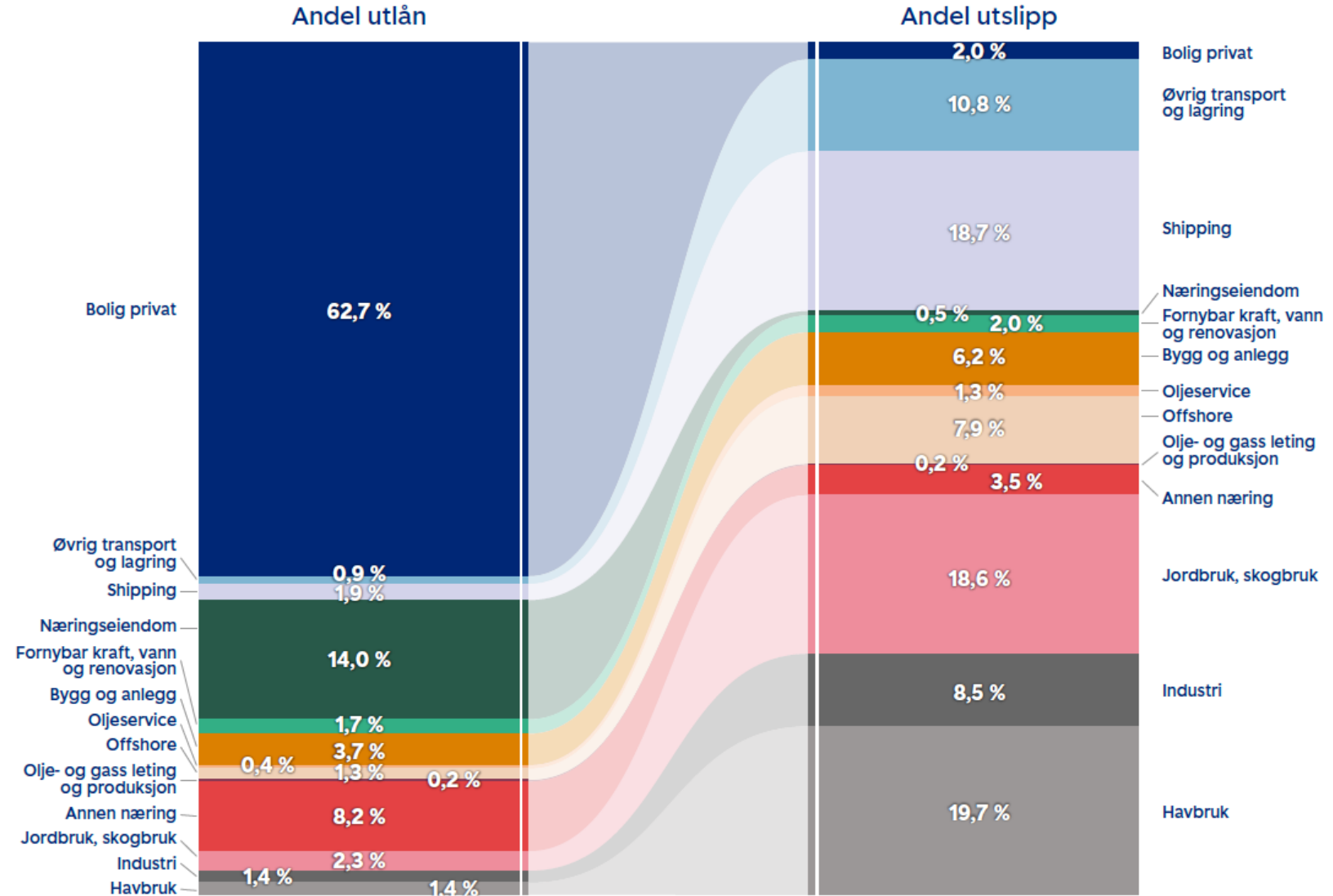
Utslippsregnskap for utlånsporteføljen 2024

Vi har bransjespesifikke omstillingsmål for disse bransjene:

- Eiendom - Næring
- Shipping (de som rapporter ihht. Poseidon Principles)
- Olje og gass E&P
- Boligeiendom
- Landbruk/skogbruk

Disse utgjør samlet rundt 80% av samlede utlånsvolumet og 40% av beregnede utslipp.

Det vil arbeides med å utvide omstillingsplanen til en større del av porteføljen ved å ta inn andre bransjer som havbruk

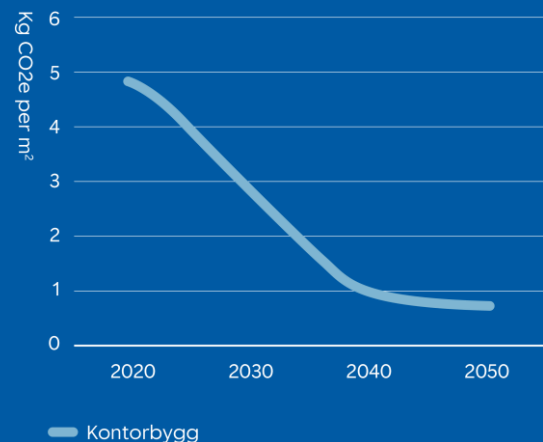
Nærings- eiendom

Hvorfor er denne bransjen vesentlig?

Næringsseiendom står for om lag 14% av den totale utlånsporteføljen og dermed den største bransjen i utlån på bedriftsmarkedet. Utslippene knyttet til energiforbruk (Scope 2) er under 1% av utslippene i porteføljen.

Selv om utslippene fra energibruk i bygg er relativt lav i Norge ettersom det i hovedsak er fornybar energi, er det i et klimaperspektiv viktig å redusere forbruket. Dette for å frigjøre fornybar kraft til dekarbonisering av andre bransjer

Målbane for Næringsseiendom

Beskrivelse av målet

Målbanen er oppgitt i kg CO2e per m2 og hentet fra Carbon risk real estate monitor (CRREM), et EU finansiert prosjekt som har utarbeidet målbaner for ulike bygningskategorier for hvert enkelt land. Figuren over viser målbanen for kontorbygg som et eksempel, hvor utslippene målt i kg CO2e skal reduseres 44% fra 2020-nivå innen 2030.

Målbanene er i tråd med Parisavtalen og tar inn over seg en reduksjon i energiforbruk som det i denne omstillingsplanen fokuseres på, samtidig som det er definerte mål for utslippsintensiteten til energien som forbrukes.

Det er utslipp knyttet til både energiforbruk i bygg (Scope 1 og 2) og indirekte fra materialer etc. ved oppføring og vedlikehold. Det er per i dag kun utslipp knyttet til energiforbruk i bygg som er omfattet av målet. Ved bedre data og endret markedspraksis vil dette kunne endres i fremtiden til også å inkludere de indirekte utslippene (Scope 3). Selv om målbanen som støttes baseres på forbruk av energi per m2 vil SpareBank 1 Sør-Norge også ha et stort fokus på å forbedre den bygningsmassen som allerede er oppført. Vi tror det vil være lite bærekraftig å stimulere til sanering av eldre bygg og oppføring av nye, energieffektive. Totalrenovering hvor bygningskroppen står igjen vil også kunne medføre store indirekte utslipp selv om det oppnås en energieffektivisering til slutt.

For å vurdere hvorvidt banken når sine mål er det endringen og trenden som bør ligge til grunn for konklusjonen. Det er ikke endringen i bankens portefølje på et referansetidspunkt og bankens portefølje på måletidspunkt som vektlegges, men hvordan porteføljen av eiendommer på måletidspunktet er sammenlignet med de samme eiendommene på referansetidspunktet, uavhengig av hvordan de var finansiert på referansetidspunktet. Det vil med andre ord si at den historiske målbanen vil endre seg når bankens portefølje endrer seg. SpareBank1 Sør-Norge vil dermed ha en tilnærming hvor det jobbes aktivt med å redusere energiforbruket i bygningsmassen på en

bærekraftig måte, også økonomisk.

Hvordan skal vi nå målet

Alle nye engasjementer over 10 millioner gjennomgår en ESG risikovurdering hvor både fysisk og overgangsrisiko kartlegges i tillegg til sosiale forhold som menneskerettigheter og styresett. Det er også krav til energiattest og at den skal være registret som vil være essensielt for å bedre datakvaliteten på portefølje. For bygg med høyt energiforbruk vil det måtte gjøres en energikartlegging for å finne potensiale til forbedringer. Finansiering av energieffektiviserende tiltak og oppgraderinger, i tillegg til bærekraftslinkede lån som oppfordrer til forbedring vil være viktige verktøy.

Vi skal også sørge for god rådgivning og opparbeide vår kunnskap innenfor bransjen for å dermed bidra ytterligere til at kundene våre lykkes i omstillingen.

Dilemmaer og avhengigheter

Målbanen som SpareBank 1 Sør-Norge vil arbeide for er ambisiøs, og avhenger av en rekke ytre faktorer, som regulatoriske krav fra myndigheter, kostnad på energi, incentiv/støtteordninger mm. for å kunne nås. Vi skal bidra med finansiering for å omstille kundenes eiendommer og være en pådriver for at kundene omstiller sine eiendommer i tråd med nasjonale mål for å kunne oppfylle Parisavtalen. Det vil likevel måtte gjøres på en bærekraftig måte hvor lønnsomheten også ivaretas.

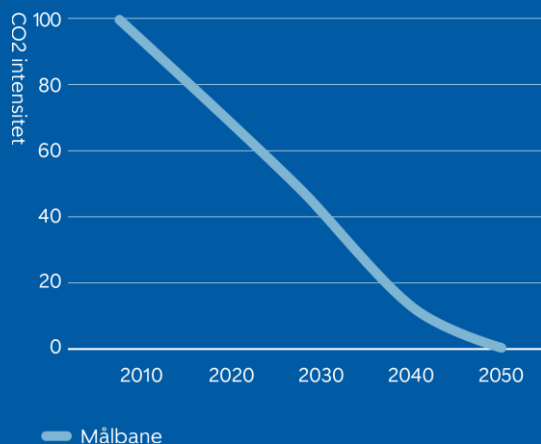
Shipping

Hvorfor er denne bransjen vesentlig?

Shipping står for om lag 80% av transport av verdens handel og den mest effektive transportmetoden over lengre avstander. For SpareBank 1 Sør-Norge står for rundt 2% av utlånsvolumet og rundt 19 % av samlede utslippene fra porteføljen.

Selv om det er en effektiv transportform for gods over lengre anstander er det en utslippsintensiv næring som må omstilles for at de globale utslippsmålene skal nås.

Målbane for Shipping

Beskrivelse av målet

Målbanen for shipping bygger på Poseidon Principles som SpareBank 1 Sør-Norge tilsluttet seg i 2020, og har rapportert i henhold til siden 2021. Poseidon Principles er et globalt samarbeid mellom banker for å måle og offentliggjøre utslipp knyttet til de finansierte shippingporteføljer. Poseidon Principles er i tråd med IMO's nye målsetning, satt i 2023, om at utslippene fra skipsfarten skal være netto null i 2050. Dette innebærer en reduksjon på minimum 55 % fra 2008-nivå innen 2030 i utslippsintensitet.

Drivstofforbruk og seilt distanse rapporteres årlig for hvert fartøy. Videre beregnes CO2 utslipp for det enkelte fartøy per nautiske mil. Fartøyer som dekkes av Poseidon Principles rapporteringen er >5000 bruttotonn i internasjonal trafikk. Dette utgjør majoriteten av SpareBank 1 Sør-Norge sin shipping portefølje. For rapporteringsåret 2024 var utslippsintensiteten til shipping porteføljen 9,7% over målbanen, dette plasserte SpareBank 1 Sør-Norge som nr. 8 av 35 banker som rapporterer i henhold til Poseidon Principles.

Hvordan skal vi nå målet

Vi skal arbeide aktivt med våre kunder med mål om å redusere utslippene og øke effektiviteten. Det gjennomføres en ESG risikoanalyse av alle nye engasjementer med fokus på fartøyenes klima og miljøpåvirkning, andre sosiale forhold og styresett. Bærekraftslinkede lån som oppfordrer til utslippsreduksjon vil være et viktig verktøy.

Dilemmaer og avhengigheter

Poseidon Principles nye målbane er i tråd med Parisavtalen og netto null 2050. Dette er svært ambisiøst og for at dette skal kunne oppnås vil det kreve en teknologisk utvikling og reguleringer fra myndigheter.

Vi skal også sørge for god rådgivning og opparbeide vår kunnskap innenfor bransjen for å dermed bidra ytterligere til at kundene våre lykkes i omstillingen.

Per i dag er teknologien som skal kunne dekarbonisere skipsflåten som går over lengre distanser ikke tilgjengelig i tilstrekkelig grad. Det er knyttet stor usikkerhet til hva som blir fremtidens fremdriftssystemer, og investering i feil teknologi kan være en stor risiko for kundene. Det vil også være behov for reguleringer som vil fremskynde investeringene i ny teknologi.

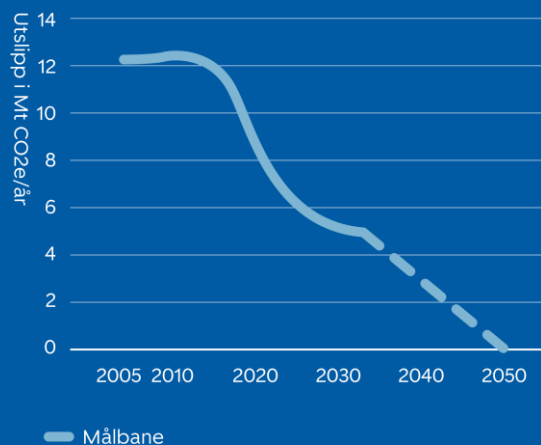
Olje og gass

Hvorfor er denne bransjen vesentlig?

Olje og gassnæringen er viktig i det globale energisystemet med at den står for om lag 50% av verdens energiforbruk. Forbrenning av olje og gass er samtidig en av de største driverne av CO₂-utslipp i atmosfæren med den påfølgende globale oppvarmingen. Selv om de største utslippene forbundet med forbrenning, er det også vesentlig utslipp fra produksjon og utvinning på norsk sokkel. Utslippene fra olje- og gassnæringen på norsk sokkel utgjør 13 millioner tonn CO₂e eller en fjerdedel av Norges samlede utslipp.

Porteføljen til SpareBank 1 Sør-Norge med produksjonsselskaper er relativt liten og står for en liten andel av de samlede utslippene fra utlånporteføljen på under 1%, men likevel en viktig sektor og omstille.

Målbane for Olje og gass

Beskrivelse av målet

SpareBank 1 Sør-Norge erkjenner behovet for olje og gass, også i fremtidens energisystem selv om etterspørselen ventes redusert. Olje og gassnæringen på norsk sokkel står for om lag en fjerdedel av de samlede CO₂-utslippene til Norge. Det er et stort potensial for å redusere utslippene forbundet med produksjonen og vi legger til grunn et mål om 50% reduksjon fra 2005 nivået innen 2030 som regjeringen også jobber etter. Bransjen har videre satt seg mål om 90-95% reduksjon innen 2050, også her med 2005 som referanseår, et mål også vi støtter.

Utslipp fra sluttforbruk vil ikke være omfattet av dette målet på nåværende tidspunkt da verden per i dag har et stort behov for fossil energi og særlig naturgass. Målet som vil utarbeides er utslipp per enhet produsert (eks kg CO₂e per fat etc.)

Hvordan skal vi nå målet

Vi skal arbeide aktivt med våre kunder med mål om å redusere utslippene og øke effektiviteten. Det gjennomføres en ESG risikoanalyse av alle nye engasjementer med fokus selskapenes klima og miljøpåvirkning, andre sosiale forhold og styresett. Vi vil sette krav om klimaregnskap fra våre kunder og at de setter seg mål som er i tråd med netto nullutslipp i 2050.

Vi skal også sørge for god rådgivning og opparbeide vår kunnskap innenfor bransjen for å dermed bidra ytterligere til at kundene våre lykkes i omstillingen.

Dilemmaer og avhengigheter

Norge er en svært viktig leverandør av energi til særlig Europa i en geopolitisk usikker tid. Selv om olje og gass ved forbrenning uten CCS (karbonfangst og lagring) bidrar til store CO₂ utslipp til atmosfæren er utslipp fra elektrisitetsproduksjon fra gass langt lavere enn kull. På lang sikt vil verden måtte redusere forbruket av fossile drivstoff og/eller at anlegg installeres med CCS.

For at målbane skal nås og utslippene fra norsk sokkel halveres innen 2030 vil det kreve gjennomføring av planlagte tiltak, herunder elektrifisering av norsk sokkel og teknologisk utvikling.

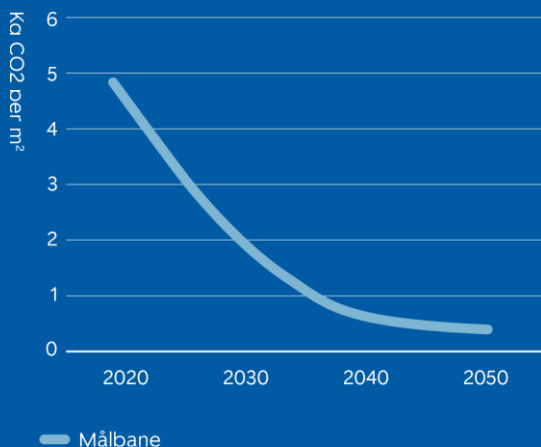
Boligeiendom

Hvorfor er denne bransjen vesentlig?

Norske husholdninger anslås å stå for 20-30 % av energibruken i Norge. NVE anslår energieffektiviseringspotensialet for boliger er 3 TWh og for boligblokker 1 TWh.

For SpareBank 1 Sør-Norge står finansiering av boligeiendom for rundt 60 % av den totale utlånsvirksomheten. Ved å bidra til at boligene vi har gitt boliglån til blir mer energieffektive, vil vi bidra til at klimagassutslippene til boliglånsporteføljen går ned, samtidig som det blir frigjort elektrisitet som vil kunne brukes til nødvendig omstilling av andre deler av samfunnet

Målbane for Boligeiendom

Beskrivelse av målet

Målet er å betydelig redusere hvor mange kilo CO2-utslipp boligene til våre kunder bruker pr kvadratmeter.

CRREM-banen (Carbon Risk Real Estate Monitor) for boligeiendom viser hvordan vi i Norge må redusere karbonutslippene fra boliger for å nå målene i Parisavtalen. Gjennom energieffektiviseringstiltak, overgang til fornybare energikilder og andre tiltak, vil karbonfotavtrykket fra boligeiendommer kunne reduseres over tid frem mot 2050.

Figuren viser at utslippene fra boligeiendom må reduseres med 48% fra 2021-nivået innen 2030 for å være i tråd med CREEM-målbanen. Denne utslippsreduksjonen vil være en stor omstilling for norske boligeiere. Til sammenligning er foreløpig tolkning av Bygningsenergidirektivet en reduksjon i kWh pr m2 på 16% innen 2030 og 20% - 22% innen 2035.

Hvordan skal vi nå målet

En omstilling i tråd med CRREM-banen vil i første rekke kreve betydelige økonomiske investeringer for boligeierne. Vi har som bank en ambisjon å stå på kundens side i bærekraftskiftet. Gjennom tydelig kommunikasjon, kompetent rådgivning og et sterkt kundetilbud, vil vi bidra til å sette kundene våre i stand til å omstille sine boliger til å bli mer energieffektive.

Vi vil ta en helhetlig tilnærming, som vil ta vare på miljøet, samfunnet og den økonomiske utviklingen. Dette inkluderer blant annet å gjøre eksisterende boliger mer energieffektive, sikre en rettferdig overgang som hensyntar sosiale forhold slik at alle våre kunder har mulighet til å være en del av omstillingen, og sørge for at våre tiltak ikke fører til økt arbeidslivskriminalitet.

At våre kunder forvalter boligen på en god måte er en forutsetning for at omstilling av boliglånsporteføljen skjer på en bærekraftig måte. Vi vil derfor bidra til at våre kunder skal kunne forvalte sine boliger innen energieffektivisering og energiforbruk, vedlikehold, fysisk klimarisiko og klimatilpasning.

Tiltak for å understøtte målet

Videreutvikle våre finansieringsprodukter som bidrar til energieffektivisering av boliger

Bidra til økt kunnskap blant våre kunder om tema som

- forvaltning og videreutvikling av bolig
- støtteordninger, nye reguleringer etc.
- hvordan man gjennom endret adferd kan redusere strømforbruk.

Aktivt øke andelen energimerker på våre kunders boliger

Videreutvikle vårt totale kundetilbud innen produkter og tjenester, som hjelper boligeiere å ta beslutninger knyttet til energieffektivisering og forvaltning av egen bolig

Bygge kompetanse hos våre rådgivere, for å sette dem i stand til å bistå kundene i omstillingen

Dilemmaer og avhengigheter

For at vi som samfunn skal kunne nå målene CRREM setter for norske boligeiere, er det en rekke avhengigheter vi som bank har begrenset mulighet for å påvirke direkte:

- Offentlige incentiv- / støtteordninger nødvendig for å avhjelpe boligeierne økonomisk
- Fremtidig energimiks levert til norske husholdninger påvirker CO2 utslipp pr kWh
- Regulatoriske krav overfor boligeiere fra myndigheter, herunder nivå på og implementering av bygningsenergidirektivet i Norsk lov
- Strømprisen norske boligeiere betaler som incentiv for reduksjon av strømforbruk
- Boligeieres økonomiske bæreevne til å håndtere kostnaden ved å oppgradere egen bolig i tråd med CRREM-banen
- Tilstrekkelig tilgang på kvalifisert arbeidskraft og materialer til å gjennomføre nødvendige energieffektiviseringstiltak i norske boliger
- Tilgang til korrekt og relevant data
- Teknologisk eller bygningsteknisk utvikling og innovasjon som bidrar til energieffektivisering av boliger
- Aktiv og inkluderende dialog med relevante bransjer og myndigheter

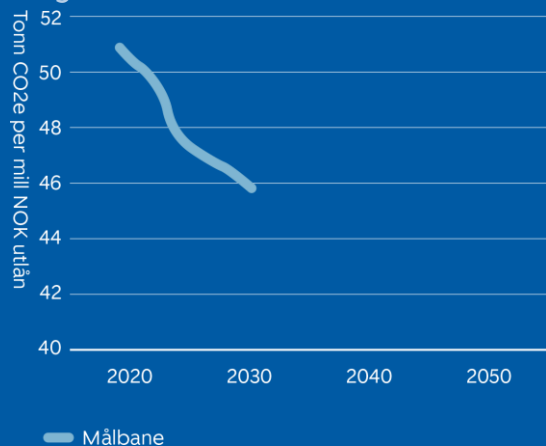
Landbruk

Hvorfor er denne bransjen vesentlig?

Landbruket er klimagassintensivt og er en av næringene med størst utslipp i Norge med 7,2 mill. tonn CO₂e. Næringen har inngått en klimaavtale med regjeringen om reduksjon av klimagassutslipp hvor næringen forplikter seg til å redusere jordbrukets samlede klimagassutslipp med 5 mill. tonn CO₂e i perioden 2021-2030. Dette betyr en reduksjon på 11,5 % per år i 2030 sammenlignet med 2020.

For SpareBank 1 Sør-Norge utgjør utlån til våre landbrukskunder rundt 2% av totale utlån, men rundt 19% av de samlede utslippene fra porteføljen.

Klimaplan og landbruksutslipp SpareBank 1 Sør-Norge

Beskrivelse av målet

Utslippsreduksjonsmålene som er satt for porteføljen på landbruk er i tråd med målene som er satt i Landbrukets klimaplan, og i tråd med mål i klimaavtalen. Ved styrking av ambisjonsnivået vil planen oppdateres.

Næringen er sterkt påvirket av politikk og statens rammebetingelser, og målene som er satt for næringen, er en avtale mellom næringen og regjeringen.

SpareBank 1 Sør-Norge har en strategi om å være kundens alliert i omstillingen, og som en stor aktør innen landbruk i bankens kjerneområde, er det naturlig å følge målene som er satt mellom næringen og regjeringen.

Landbrukets klimaavtale innebærer en 11,5 % reduksjon av fra 2020 til 2030.

Hvordan skal vi nå målet

Både gjennom vår fysiske og digitale tilstedeværelse i våre kunders hverdag, vil vi bidra med å gi dem kunnskap og løsninger, for å sette dem i stand til å gjøre landbruket mer bærekraftig.

I vår tilnærming til å nå målet vil vi sikre at våre tiltak støtter opp om E, S og G.

Alle nye engasjementer over 10 millioner gjennomgår en ESG risikovurdering hvor både fysisk og overgangsrisiko kartlegges i tillegg til sosiale forhold som menneskerettigheter og styresett

I tiltakene vi setter i gang for å omstille våre landbrukskunder til et mer bærekraftig landbruk, vil vi også sikre at landbrukskundene får kunnskap om fysisk klimarisiko og hvordan redusere denne med klimatilpasning. Denne klimatilpasningen skal vi også støtte opp med bærekraftig finansiering.

Allerede i dag tilbyr SpareBank 1 Sør-Norge grønne finansieringsprodukter som hjelper landbrukskunden til å omstille seg til et mer bærekraftig landbruk., dette skal vi videreutvikle og synliggjøre enda bedre for våre kunder

For å nå målet vil det være en rekke grep, som vi skal bidra til;

- Få kundene til å ta i bruk landbrukets klimakalkulator, for økt bevissthet og dokumentasjon
- Kompetanseheving hos rådgiverne i banken og hos våre kunder
- Videreutvikling av tjenester og produkter som støtter opp om omstillingen
- Samarbeid med interessenter og samarbeidspartnere

Dilemmaer og avhengigheter

Landbrukets klimaplan, som vi vil bidra til å oppnå, avhenger av offentlige støtteordninger og rammebetingelser, så vel som teknologisk utvikling. Samtidig som utslippene fra landbruket må reduseres, vil dette måtte sees i sammenheng med de overordnede rammene for landbrukets klimaavtale:

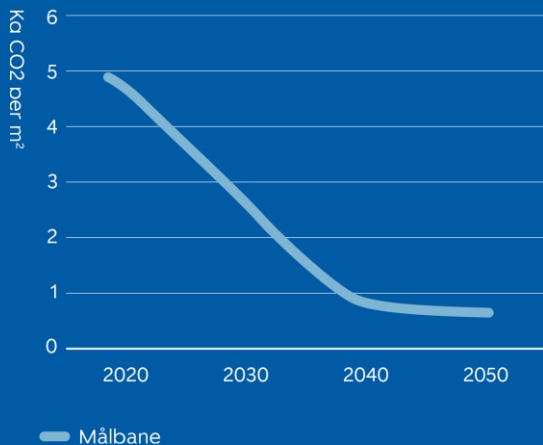
- Matsikkerhet og beredskap
- Landbruk over hele landet
- Økt verdiskaping
- Et bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser.

Egen drift

SpareBank 1 Sør-Norge følger en helhetlig tilnærming til netto-nullutslipp. Selv om de største reduksjonene vil komme fra endringer i utlånsp porteføljen, er det viktig for oss å ta ansvar for våre egne utslipp. For å være en troverdig partner i våre kunders overgang til netto-nullutslipp, har vi som mål å gå foran som et godt eksempel.

Vi har satt mål for å redusere karbonavtrykket i våre egne operasjoner (Scope 1, 2 og 3). SpareBank 1 Sør-Norge skal aktivt håndtere karbonutslipp på tvers av vår leverandørkjede.

Målbane for Scope 2

Beskrivelse av mål

SpareBank 1 Sør-Norge har satt mål for Scope 1, 2 og 3 som er tilpasset klimamålene våre med forpliktelsene i Parisavtalen.

- Scope 1: 100% reduksjon innen 2028
- Scope 2: Reduksjon i henhold til CREEM-banen
- Scope 3: 55% Reduksjon innen 2030 og netto-null innen 2050.

Scope 1 utslipp omfatter drivstoff til konsernets bilpark. Disse utslippene skal reduseres med 100 % innen 2028.

Scope 2 utslipp er knyttet til energibruk. Disse skal reduseres i henhold til CRREM (Carbon Risk Real Estate Monitor), som er utarbeidet av et EU-finansiert prosjekt. CRREM setter målbaner for ulike bygningskategorier i hvert enkelt land, oppgitt i utslipp per kvadratmeter (m²), basert på energiforbruk per m² med tilhørende utslipp per kilowatttime (kWh). Målbanen legger opp til en nasjonal reduksjon på 44 % fra 2021-nivå innen 2030. Eiendomsporteføljen til SpareBank 1 Sør-Norge har per 2024 et energiforbruk under målbanen, og gjennom aktivt arbeid med egne og leide bygg vil vi fortsette å redusere energiforbruket.

Oppstrøms scope 3 utslipp er indirekte utslipp som følge av konsernets aktivitet. Dette omfatter alle kjøp av varer og tjenester, forretningsreiser med mer. Målet er å redusere disse utslippene i tråd med nasjonale mål og forpliktelser, som er 55 % reduksjon innen 2030 og netto-null innen 2050, med referanseår 1990. SpareBank 1 Sør-Norge støtter dette målet og vil være en pådriver for at samfunnet når disse målsettingene. Grunnet manglende data for utslipp tilbake i tid legges året 2023 som baseår. Etter hvert som det utvikles intensitetsbaserte mål for næringer konsernet kjøper varer og tjenester fra, vil dette kunne endres.

Målene er i tråd med Parisavtalen om å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 °C.

Hvordan skal vi nå målet

For å nå målene og bidra til omstilling i samfunnet vil vi arbeide aktivt i hele verdikjeden med å redusere vårt avtrykk og fremme innovasjon i næringslivet.

Scope 1 utslipp som fases ut innen 2028 vil gjøres gjennom en elektrifisering av kjøretøyparken til konsernet.

Scope 2 utslipp vil reduseres gjennom å stadig forbedre energieffektiviteten til egen bygningsmasse. For leide bygg vil vi sette krav og arbeide sammen med utleiare å gjennomføre tiltak for at denne bygningsmassen skal redusere i tråd med målbanen. Det vil være en helhetlig tilnærming til energieffektiviseringen av bygg hvor det også tas hensyn til ressursbruk og lokalmiljø/estetikk.

Scope 3 utslippene er klart det mest utfordrende nå og legge en plan for å nå da dette er utslipp fra våre leverandører og samarbeidspartnere. Klimaregnskapet er i stor grad basert på estimer grunnet manglende data, et viktig tiltak vil være å stadig forbedre kvaliteten på dette. Det vil vi oppnå gjennom å stille krav til offentliggjøring av utslippsdata og bruke dette aktivt ved å gjennom å samarbeide med de går foran i sin bransje.

Dilemmaer og avhengigheter

Siden mesteparten av utslippene knyttet til egen drift er fra våre leverandører og samarbeidspartnere vil vi være avhengig av at næringslivet i stort oppnår sine mål.

Det vil også være en rekke dilemmaer mellom det å redusere utslipp målt opp mot lokal forankring og andre kvaliteter som også skal verdsettes.

Appendix

Våre mål

Metode

Målene og målbanen er basert på beste tilgjengelige praksis og egen bransjekunnskap i banken.

Utslipp deles etter GHG-protokollen opp i tre ulike hovedkategorier:

- Scope 1: Direkte utslipp, eks fra forbrenning av fossile drivstoff
- Scope 2: Indirekte utslipp knyttet til forbruk av energi, eks utslipp fra strøm som er produsert av et gasskraftverk.
- Scope 3: Indirekte utslipp, både oppstrøms som betyr varer og tjenester som forbrukes og nedstrøms som er utslipp fra en kundes forbruk av varen som produseres.

Det er i denne omstillingsplanen fokusert på Scope 1 og Scope 2 utslipp hvor det det finnes best datagrunnlag. Det er store utslipp knyttet til Scope 3, men her mangler det god informasjon og per i dag relativt umodent. Det kan likevel bli aktuelt å inkludere i målsettingen i fremtiden.

Beregningen av utslipp fra porteføljen er basert på metodikken til Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Banken startet høsten 2021 med analyser av utslippsnivå fra utlån til bedrifter, basert på denne metodikken. Grunnmuren i analysen er beregnede inntekts- eller balansebaserte utslippsfaktorer per næringskode, eventuelt per mengde (eksempelvis produsert antall tonn, areal eiendomsmasse). Disse brukes til å beregne klimagassutslipp per virksomhet, for

deretter å beregne finansinstitusjonens andel basert på nåværende belåningsgrad. Normen i PCAF-metodikken er belåningsgrad ved lånets opprinnelse, men på grunn av manglende datatilgang er det valgt å benytte nåværende belåningsgrad i stedet.

Målet er på sikt å erstatte de beregnede utslippene med faktiske rapporterte utslipp. Ideelt sett bør utslippene på sikt verifiseres av tredjepart, fra så mange virksomheter og næringer som mulig, for å øke kvaliteten i analysen. I denne analysen er rapporterte utslipp innhentet for shippingporteføljen som er tilknyttet Poseidon Principles-rapportering, for hele porteføljen innen offshore drilling, for betydelige deler av offshore-porteføljen og for noen enkeltkunder ellers.

Skalaen går fra 1-5, der 1 er best. Ved en scoring på 1 er datagrunnlaget basert på rapporterte tall fra kunden og verifisert av en tredjepart.

Ved en scoring på 4 og 5 er datagrunnlaget basert på bruk av utslippsfaktorer som beskrevet over.

På bakgrunn av analysemetodikken og bruk av estimer, er resultatene som presenteres usikre og må anses som et startpunkt. Det må derfor forventes til dels stor variasjon i utslippsmålinger fremover ettersom konsernet får økt tilgang på faktiske utslippsdata.